

Evropské duchovní dějiny

Friedrich Heer

VYŠEHRAD

2014

Kniha vychází
v roce 80. výročí založení
nakladatelství Vyšehrad
|1934–2014|

Europäische Geistesgeschichte © Friedrich Heer, 1953
Translation © Martin Žemla, 2014

ISBN 978-80-7429-470-9

OBSAH

Předmluva / 9

I. Úzkosti počátku / 13

Nadoláda Východu (2.–5. století)

II. Od Boethia k Eriugenovi / 35

III. Tisíc let evropské jednoty a 10. století / 61

IV. Revoluce z Říma / 85

V. Zrození dějin / 97

VI. Svět tří prstenů / 115

Západoevropské budování Středomoří

VII. „Levá“ a „pravá“ lidová náboženská hnutí / 133

a) Od porážky Bernarda z Clairvaux ke zničení oltáře „svatého“ Pungilupa roku 1300

b) Od jesliček sv. Františka k „Velkému umění“ Raimunda Lulla

VIII. Hodina sv. Tomáše (1225–1274) / 167

IX. Vzpouora proti kuriálnímu univerzu (1282–1348) / 185

X. První německé hnutí na evropské půdě / 199

XI. Spása skrze lid, skrze město, skrze ducha (1380–1464) / 213

„Nový Kristus“ a nová Panna. Koncily, devotio moderna a Kusánský

XII. Od Danta k Machiavellimu / 235

Italský politický humanismus (1300–1527)

XIII. Druhé německé hnutí, mezi Východem a Západem / 261

Luther a Maxim Řek

XIV. Člověk jako bitevní pole /297

Vzestup a pád španělského ducha

XV. Protireformační Itálie (1527–1870) /349

XVI. Od Kalvína k Descartovi a Pascalovi (1490–1661/2) /389

XVII. Protiváha Evropy: Anglie /433

XVIII. Možnosti Evropy: Francie (1650–1794) /489

XIX. Říše nitra: Německo (1601–1800) /551

XX. Šifry naší doby /617

„19. století“ (1789–1945)

Doslov /685

Poznámka překladatele /689

Seznam ilustračních vyobrazení /690

Poznámky /691

Rejstřík /755

PŘEDMLUVA

O evropských duchovních dějinách lze dnes psát jen stěží. Nejen proto, že jejich vnitřní i vnější rozpětí překračuje možnosti autora. A nejen proto, že podrobné zkoumání jejich dálných cest zůstává dosud značně pozadu. Edice latinského Aristotela, Platóna a Averroa jsou v počátcích, nemáme kritická vydání nejvýznamnějších prací evropských duchovních dějin. Spodní proud neortodoxní duchovnosti a víry, který od dob pozdní antiky – a v mnoha ohledech ještě od mnohem dřívějších dob – až do 19. století nese na svých vlnách Evropu jako malou loďku, je sotva prozkoumán. To platí například pro tisíciletý evropský manicheismus, na který snad trochu přímého světla vrhá v raně karolínské době „pražský sakramentář“¹ a bez něhož nelze tisíciletý evropský spiritualismus a materialismus pochopit. Platí to pro archaickou společnost a pro široké oblasti evropského podzemí, které se zviditelňuje pouze příležitostně ve vlnách, jež s sebou přinášejí „revoluce“, a v duchovních systémech vrcholných myslitelů. Tyto veliké a závažné problémy však leží ve stínu zásadní otázky: co jsou „evropské duchovní dějiny“?

Byly vytvořeny německými spiritualisty v „devatenáctém století“, které zahrnuje dobu zhruba od roku 1789 do roku 1945, a svůj vrchol nalezly v Diltheyovi. Tvoří odnož protestantské teologie, jejíž výchozí pozice jsou úzce spjaty s pozdní *devotio moderna* a ideologií mužů mezi Sebastianem Franckem a Gottfriedem Arnoldem. Jejich snahou bylo ukázat cesty božského Ducha v dějinách, přičemž stále více ztotožňovaly *Ducha* a ducha, *Ducha* Božího a ducha lidského, stíraly rozdíl mezi genialitou a svatostí a zahlazovaly spirituální dimenzi do zajímavých (ale naprosto nerovnocenných) rovin lidské duchovnosti a duchovního bohatství. Měly tak pronikavý úspěch, že německý jazyk už dnes vůbec nemá slovo pro to, čím se evropské duchovní dějiny stanou zítra, vezmou-li samy sebe jaksi vážně: *Histoire spirituelle*, zkoumání a zaznamenání spolupůsobnosti *Ducha* a ducha, spirituální dimenze a lidské, světu imanentní dimenze ducha. Spiritualismus, tento vítěz světových dějin a nejhroznější nepřítel *Ducha*, kterého přenechal ducha-plnému člověku, odebral německému jazyku slovo pro *duchovno* (*Geistige*). Pojem „duchovní“ (*geistlich*) klesl na úroveň pojmu označujícího jistou pozici a byl vyhrazen (nižší) odborné a úřední řeči „konfesních“ církevních úředníků. Protože pro spiritualismus existuje jenom *jeden* duch, totiž lidský, zadusil důsledně během staletých zápasů staré dobré německé slovo „duchovní“ (*geistlich*), jež právě ohlašovalo svébytnost ducha, této nejniternější a nejčistší, nejhlubší i nejvyšší dimenze, v rámci *Ducha*.

Dnes už je však patrné, že vzrušující problematičnost velkých evropských myslitelů Eckharta, Kusánského, Leibnize, Kanta, Hegela a Marxe, Descarta a Pascala, Locka či Huma se osvětlí teprve tehdy, bude-li bádání schopno prozkoumat jejich myšlení v souvislosti s jejich životní duchovní cestou. To znamená nazírat vývoj myšlení v dialektickém spojení s utvářením a ztrátou podstaty osoby, s jejími „vztahy“ k Bohu, k Ty, ke společnosti a k věcem. Neříkejme, že něco takového není možné: co by se podařilo už dnes sdostatek průkazně ukázat u mužů jako Dostojevskij, Sigmund Freud, Max Scheler, Rilke a C. G. Jung, kdyby jen nebyl takový nedostatek duševních pracovníků s duchovní zkušeností a vědeckou výzbrojí, toho budou zítra moci nové duchovní dějiny dosáhnout na dalekých cestách uplynulého tisíciletí, když si konečně uvědomí své úkoly a začnou vypracovávat řádný pojmový aparát. Prvním a nejvýznamnějším cílem pak bude muset být převedení spirituálního jazykového bohatství staré Evropy a v něm uložených zkušeností *Ducha* do řeči, kterou může upotřebit vědec a jíž rozumí „laik“.

Doufáme, že tento požadavek spirituálních duchovních dějin nebude mylně pochopen: zmíníme-li se v nich, jak to vyžaduje povaha věci, často o obrovských a hrozných omylech právě těch největších génů a duchovních myslitelů, nechceme přitom předvádět cosi jako poslední soud z pozice nějaké náboženské strany nebo jiné zájmové skupiny.

Víme o tom, že těmto duchovním dějinám budoucnosti jsme dosud velmi vzdáleni. Náš *esej* je pokusem ukázat některé siločáry a zachytit některé body mezi včerejškem a zítřkem, mezi starými a novými duchovními dějinami, které byly pro duchovní osud Evropy určující. „Evropu“ přitom chápeme v úzkém smyslu jako po-řeckou západní Evropu mezi Konstantinem a Hitlerem, přičemž vědomě vynecháváme onu okrajovou Evropu na Východě (již nám právě znovu představil Oskar Halecky), Rusko a mocný euroafrický základ. Tematicky, navenek i vnitřně je tedy tato práce esejem. Je to pokus dát Středoevropanům, Němcům, podnět k tomu, promyslet historické cesty Evropy a Německa.

Vídeň, 22. dubna 1953

F. H.

Od Danta k Machiavellimu

*Italský politický humanismus
(1300–1527)*

*Non aspettar mio di piu, ne mio cenno:
Libero, dritto e sano e tuo arbitrio.
E fallo fora non fare a suo senno:
Per ch'io te sopra te corono e mitrio.**

Poté, co prošel pozemskými dějinami (jež také pro Danta, Poggia či Machiavelliho představovaly barbarství, zločiny a peklo na zemi), uvedl Vergilius (coby „stát“ a pozemský rozum!) vnitřně osvobozené duchovní Já do pozemského ráje. Pronáší přitom právě tato slova, jež sehrála klíčovou úlohu v italském politickém humanismu v období mezi Dantem a vítězstvím Francouzů, Španělů a protireformačních vládců nad svobodami italských měst

* *Božská komedie, Očistec, zpěv 24., 139–142; viz autorův překl. níže.*

a městských států¹: „Nečekej již na má poučení a na mé rozkazy, politické i lidské rozhodování tvé vůle je svobodné, právoplatné a naplněné spásou. Nebylo by správné, nedat mu prostor k svobodnému rozvíjení. Proto tě korunuji císařem a papežem sebe samotného!“²

Dante se při svém sebenalézání dovolává pomoci spiritualizovaného císaře, guelfské 14. století se ještě často dovolává kurie; v 15. století pochopí Florencie a Benátky „svobodu Itálie“ jako rovnovážný systém nezávislých států, skýtající prostor občanským svobodám uvnitř přetrvávajících republik.³ Tato „svoboda Itálie“ má být vydobyta jakožto svoboda politicky a duchovně svébytného individua, jež si proti „scholastickému a barbarskému kléru“ vybojovává svůj posvátný jazyk, ciceronskou latinu, staví proti jejich „zkažené“ teologii své spásné básnění a nabývá svého spásného vědění o lidstvu, přírodě a společnosti v opozici k vrchnostenským ideologiím cizích i domácích barbarů (německých císařů, italských „tyranů“ a papežů).⁴ Tito „humanisté“ byli zaměřeni proti císaři, kléru, absolutismu a středověku a právě v této své opozici byli s těmito pozicemi a mocnostmi hluboce spjati, takže se na konci svého života mohli bez problémů stávat knížecími sekretáři či papežskými preláty. Myšlení a tvorba těchto intelektuálů od Danta po Machiavelliho, to je jediný, občas velkolepý a velmi často zoufalý zápas o to, pochopit mocí ducha krutou politickou realitu a zapřísaháním, napomináním, proklínáním či velebením obrátit její mocipány k duchu a připomenout jim jejich závazek, jímž je blaho lidu. Všichni jsou to mravokárci, kazatelé (coby následníci a konkurenti žebravých mnichů), vychovatelé, laičtí mniši a papežští císaři – Dante a Rienzo, Savonarola a Machiavelli, ti velcí otevřeně a zjevně ve svých dílech, ti menší skrytě ve svých „filologických“ a „kritických“ „poznámkách“.

Všechny tendence tohoto politického humanismu jsou přítomny ve vzrušeném napětí už u Danta. Tento žák Sigera a Tomáše, katharsko-albigenské šlechty a svého *dolce stil nuovo*, fraticelliů a španělsko-arabské inteligence světa tří prstenů, jeho mystiky a intelektuality, tento židovský prorok, etruský kněz a římský imperialista⁵, tento „hrdý hříšník“ (*magnanimus peccator*, jako jeho protějšek Bonifác VIII.) je rozerván smyslností, zlobou a pýchou (*lussuria, ira, superbia*). Od Dantových dob existují hrdinové zla.⁶ Sebe sama zachycuje Dante v podobě svého předka Farinaty degli Uberty. Tento averroista, který spolu se Sigerem nevěří v nesmrtelnost duše, stojí ve své tragické velikosti klidně a zpříma uprostřed pekla, města heretiků, a opovrhuje peklem i Božstvím, jež mu působí muka.

Dantovy nenávistné hymny proti „černé bestii“, Bonifácovi VIII., proti všem jeho nepřátelům, proti upadlé církvi a mravně zpustlé říši vyrůstají z jeho františkánského spiritualismu (jeho „pýcha“ je právě tak velká, jako je tomu u Rogera Bacona). Invektivy vůči koncilu ve Vienne (srv. R. John)

i prorocky zaklánačský tón jeho díla, jehož cílem je změnit svět, svědčí o tom, že je žákem a partnerem oněch proroků dějin, „přírodovědců“ a duchovních myslitelů mezi Olivim, Ubertinem da Casale, Arnoldem z Villanovy a Raimundem Lullem, kteří všichni chtěli reformovat celý systém světa.⁷ Nenávistná láska ke světu otců oduševňuje tohoto vůdce (*dux* – náboženský vůdce) patnácti generací emigrantů.

Všichni italští humanisté a reformátoři byli svým způsobem „*fuorusciti*“, vnější či vnitřní emigranti, kteří hledali nové, ryzí a neporušené jméno pro Boha, člověka, stát, církev i společnost, a proto si museli zvolit nového otce. „Renesance se zrodila z emigrantských nálad.“⁸ Dante si vybral Vergilia, jehož nazývá svým otcem. *Romanum imperium de fonte nascitur pietatis*⁹: Římská říše má svůj původ v Božím milosrdenství a v prozřetelnosti, která s její pomocí vychovává člověka k *civilitas*, politické, náboženské a „občanské“ vzdělanosti.¹⁰

Tuto maximu antické římské spásné víry zprostředkovali Dantovi Augustin (korunní svědek takřka všech italských humanistů) a silvestrovsko-konstantinovská legenda ze 4. století. Císař je opatrovníkem spásy civilizovaného světa (*curator orbis*¹¹), asketickým vynucovatelem dobra a „náhradníkem ve vládě nad světem, již je třeba církvi při její očistě odejmout“¹², jehož úkolem je povznést lidstvo (srv. 9. nebe v *Ráji*) k oné duchovní říši humanity, ve které se pohané, kacíři i křesťané sjednocují v duchu, vzdělanosti, politice a lásce.¹³ To je nové společenství svatých, vzdělanců ducha, v němž jsou všichni vyvolení dobří lidé zároveň „Římány“, „křesťany“, „františkány“, „Italy“ a členy prosvětlené říše a církve.

Nový Jeruzalém, říše vzdělanosti a kultury spirituálního jedince, se snáší ve třpytu apokalyptických barev na zem a nese ještě (ve 14. století z důvodů rozličných ohledů a z prozíravosti) vznešenou masku císaře konce světa a andělského papeže. Dantova oslava „živoucího“ císaře Jindřicha VII., na kterého vztahuje výše uvedenou spásnou maximu¹⁴, a jeho proklínání „mrtvých“ papežů nás nesmí mýlit v tom, jaký byl nejvnitřnější smysl celého jeho díla. Novým knězem a prorokem, prostředníkem spásy a jejím znalcem, papežem i císařem se stává nový jedinec se svým spirituálním vychováním a klasickým římským vzděláním, se *svou* znalostí spásy, *svou* péčí o antická slova a svým spásným zpěvem. Z chvály Scipiona v *Ráji*¹⁵ zaznívá invektiva svatého Petra proti jeho vlastním nepodařeným následovníkům! Básnění a latinizace obnovují pravou teologii. Proto se Dante „srovnává“ s Kristem, neboť tato nová duchovní persona se stává nástupcem Kristova císařského a papežského vikáře.

Pro správné zhodnocení italského humanismu je důležité podržet toto zvláštní sepětí utopicko-eschatologického elementu (sahajícího až po

JMENNÝ REJSTŘÍK

- Abd ar-Rahmán III. 86, 301
 Ábel 29
 Abélard 14, 29, 80, 93, 106, 123, 125, 128, 129, 158, 169, 173, 194, 195, 207, 277, 485, 492
 Abraham ben David Halevi 124
 Abraham ben David z Posquières 124
 Abú Ma'sar 118
 Acarie, madam 421
 Acontius, Jacobus 361, 364–366, 458
 Acton 677
 Adalbert z Brém 311, 508
 Adams, John 461
 Adelhard z Bathu 126, 127
 Adler 633
 Adorno, Th. W. 535
 Aelred z Rievauz 336, 410
 Agatho 386
 Agobard z Lyonu 55, 57, 58, 118, 136, 141, 404
 Agrippa z Nettesheimu 228, 284, 391
 Akacius 295
 Alanus z Lille (Alanus ab Insulis) 130, 136, 164, 173
 Alberich 178
 Albert Saský 225
 Albert Veliký (Albertus Magnus) 73, 172–176, 198, 203, 206, 210, 230, 277, 290, 556, 572
 Alberti, L. B. 248, 256
 Albornoz, Alvar de 302
 Albornoz, Sanchez 341
 Alcaraz 308, 318
 Aldus Manutius 289
 Alevisio 295
 Alexandr (patriarcha) 24
 Alexandr z Roes 224
 Alexandr Veliký 353
 Alexandr I. 548, 550, 623, 624
 Alexandr III. 68, 72, 126–128, 135, 383
 Alexandr IV. 174
 Alexandr VI. 289, 320
 Alexis (císař) 138
 Alexius (císař) 103
 Al-Fárábí 116, 118, 119
 Alfons Aragonský 249
 Alfons Učený 167, 168
 Alfons VI. (král) 122
 Alfonso, Pedro 122
 Alfréd Veliký 60, 435, 439, 442
 Algazel (Al-Ghazáli) 121, 123, 179, 247
 Al-Idrisi 126
 Al-Kindí 119
 Alkuin 50, 52, 54–56, 86, 90, 164, 194, 598
 Al-Kušajrí 121
 Alonso de Virues 318
 Al-Ramadi 301
 Alžběta (falckraběnka) 561
 Alžběta Falcká 567
 Alžběta I. (anglická královna) 366, 444, 445, 448, 455
 Alžběta ze Schönau 134
 Amalar z Met 57
 Amalrich z Bène 147, 172, 226
 Amar 543
 Ambrož 25, 27, 28, 41, 190, 216
 Ames 455
 Ammianus Marcellinus 28
 Ampère 550
 Andraec, J. V. 353, 556
 Andreas Capellanus 178
 Angela z Foligna 285, 559
 Angelo z Clarena 157, 158, 186
 Angelus Silesius 345, 558
 Angilbert 56
 Anna Amalie (vévodkyně) 568
 Annet 471, 472
 Anselm z Canterbury 66, 125, 181
 Anselm z Havelbergu 97, 101, 106–110, 126, 232
 Anselm z Lukky 92
 Antoinette d'Orléans 421, 422
 Antolinez, P. 331
 Antonio de Lebrixa 297
 Antonio de Marchena 321
 Apollinaris Sidonius 37
 Arbogast 37
 Archimédés 367
 Ariosto 247, 374
 Aristidés 17
 Aristippus z Catanie 127
 Aristodios 138
 Aristotelés 38, 63, 64, 116, 119, 122, 127, 171, 172, 174–177, 182, 184, 187, 195, 203, 242, 244, 246, 248–250, 253, 255, 266, 274, 283, 313, 323, 368, 372–374, 377, 381, 387, 314, 407, 455, 466, 556, 635, 640, 651,
 Arentino 216
 Arius 23, 25, 179
 Armengaud 127
 Arminius 412–415
 Arnauld, A. 416, 428, 429, 505
 Arnauld, H. 429
 Arnauld, I. 428
 Arnauld, J. C. A. 505
 Arnauldová, J. M. A. 428, 429
 Arnd (Arndt), J. 285, 559, 561
 Arndt, M. 580
 Arno ze Salcburku 55
 Arnobius 21
 Arnold z Brescie 106, 128, 383
 Arnold, Gottfried 19, 103, 278, 295, 370, 541, 554, 564–566, 586, 605, 614
 Arnold, Matthew 481
 Arnold ze Selenhofenu 274
 Arnold z Villanovy 159, 163, 167, 186, 188, 237, 321, 382, 391
 Arriaga 284
 Arteveld, J. 200
 Ashley 467, 639
 Asriel ben Menahem
 Asserac, markýz de 494
 Aš-Šiblí 301
 Athanasius 25
 Athénagorás 17
 Augustinus 16, 20, 28, 29, 30–33, 44, 47, 48, 49, 63, 64, 80, 88, 97, 99–101, 109, 110, 152, 179, 186, 190, 192, 193, 203, 204, 216, 229, 237, 240–242, 249, 254, 264, 269, 271, 289, 299, 305, 316, 318, 325, 376, 385, 426, 429, 435, 455, 468, 471, 473, 491, 495, 504, 509, 525, 579, 676
 Aulus, Gellius 192
 Aureoli 191
 Austen, J. 481

FRIEDRICH HEER
(756)

- Avepace 119
Averroes (Ibn Rušd) 119, 120,
123, 124, 127, 169, 170,
172–174, 176, 179, 248
Avicbron (Ibn Gabirol) 86,
116, 123
Avicenna (Ibn Síná) 86, 116,
119, 127, 247, 248
Ayala 415
Baader, Franz von 206, 332, 365,
368, 425, 548, 552, 557, 566,
620, 623, 626, 649
Bacon, F. 193, 317, 352, 379,
380, 409, 427, 434, 445–447
Bacon, R. 60, 66, 73, 159, 160,
162–164, 167, 172, 185, 188,
225, 237, 258, 259, 352, 354,
375, 382, 420, 427, 433, 437,
446, 486, 487, 490, 520, 531,
568, 609, 614, 641
Bahrdt, K. F. 600
Bach, J. S. 589, 633
Bach, V. 589
Bachofen, J. J. 540, 653
Baillie 414, 452, 455
Baily 561
Balde, J. 558
Ball, J. 200, 215, 224
Balthasar, H. U. v. 678
Balzac 416, 652
Banks 487
Bañez 325
Baratová 454
Barclay 352, 561
Baretti 381
Barth, K. 556, 591, 595, 671
Basilidés 20, 139
Basilius z Caesareje (Veliký) 14,
49, 287
Bassompierre 419
Bauer, B. 650
Bäuerle 615
Baupère, Johannes 225
Baxter 460
Bayer, R. 258
Bayle 139, 430, 463, 496, 497,
499, 574, 586
Beanus 557
Beaumarchais 500
Bebel 279
Beccadelli 250
Beccaria 381
Becker 552
Becket, Thomas 128, 170, 274,
435
Bekker 397, 571
Bellarmin 325, 327
Bellaÿ 371
Bembo 351
Bénard 294, 492
Benedikt z Aniane 57
Benedikt z Canfeldu 421
Benedikt z Monte Soracte 76
Benedikt z Nursie 37, 38, 42, 43,
47, 145, 146, 326
Benedikt VII. 81
Benedikt XIII. 217
Benedikt XIV. 146, 384, 522
Bengel, I. A. 561, 626
Benito Jeronimo Feijóo y Mon-
tenegro 342
Benjamin z Tudely 123, 293
Benn, G. 629–631
Bentham, J. 437
Bentivenga 190
Bentley 471
Bérengar z Tours 88, 89, 93
Berens 589
Bernanos 312, 512, 525, 632,
678
Bernard z Arezza 225
Bernard z Clairvaux 77, 87, 94,
107, 120, 125, 128, 129, 134,
142–144, 152, 169, 192, 206,
229, 241, 250, 277, 363, 394,
507
Bernard z Chartres 129
Bernardi della Mirandola 351
Bernardine ze Sieny (Bernardino
da Siena) 246
Bernardino Bonifacio 364
Bernardus Silvestris 129, 130,
131
Bernegger 380
Berni, Francesco 374
Bernini 383
Berquin, Louis de 401
Berthier 503
Berthold z Mosburgu 186, 203
Bérulle 417, 421, 491, 495, 496,
504, 508
Bessarion 163, 247, 294, 289
Bessels, G. 614
Beza 403
Biandrata 361, 363, 365
Biel, Gabriel 198, 263
Binet 492
Biringucci, Vannoccio 372
Bismarck, O. v. 65, 552, 646, 675
Blake, W. 486
Blanco, J. M. 341
Blok, A. 548
Bloy, L. 512, 678
Boccaccio 239, 242, 244
Bodin, Jean 122, 272, 282,
405–409
Boethius 37, 38, 39, 47, 181,
195, 226, 305, 330, 453, 599
Böhme, Jakob 139, 188, 190,
217, 272, 281, 365, 368, 425,
450, 467, 481, 484, 538, 540,
548–550, 556–572, 597, 620,
623, 626, 635, 647, 649
Boiardo 247
Boisgelin 540, 542
Bolingbroke 433, 469–471, 478,
520
Bolzano 610
Bonagratia z Bergama 196
Bonaventura 98, 153, 154, 172,
174, 175, 177, 203, 226, 252,
336
Bonhours, P. 574
Bonifác 45, 50, 52, 59, 232, 435,
544
Bonifác VIII. 158, 185–188, 193,
236, 238, 435
Bonifác IX. 189
Booß 622
Borgia, Cesare 239, 258, 313
Bornitz, J. 405
Borrhaus, M. 362
Bosch, Hieronymus 315
Bosch-Gimpera 302
Boso 98, 111
Bossuet 31, 63, 99, 338, 490,
495, 499, 500, 508–511, 522,
526, 540
Bottari, G. Gaetano 384
Botticelli 244
Boudon 517
Boulton 486
Bourdaloue 522
Bourignonová, A. 564
Bovillus (Charles de Bovelles)
305, 406
Boxhorn 412, 475
Boyle, R. 449, 458, 469, 466,
471, 487
Bracciolini, Poggio 216, 244
Bradwardine 435
Brancaleone 148
Brébeuf, Georges de 493
Bredin 550
Brecht, B. 400
Brentano, Bettina von 210, 396
Breughel, Pieter 315
Brewster 450
Brignonnet z Meaux 318, 401,
403
Briond, Marcel 258

REJSTŘÍK
(757)

- Brocke 577, 586
 Broch 628
 Bromley 566
 Brontë, Charlotte 481
 Brooke 455, 470
 Brooke, Henri 484
 Brousson, Claude 403
 Brown, R. 455
 Brunelleschi 255, 369
 Bruni, Lionardo 242
 Bruno, Giordano 163, 244, 245,
 251, 330, 349, 368, 369, 375,
 381, 382, 411, 427, 449
 Bruto 364
 Bruun (Candidus) 56
 Buber, M. 98, 219, 628, 657
 Bucer 319
 Buckingham, J. S. 651, 661
 Budé 14, 316, 391, 392, 401
 Buchanan 405, 454
 Büchner 631
 Bultmann, R. 673
 Bunyan, J. 464, 480
 Buohler 640
 Buonaccorsi, F. 250
 Buonaiuti 18, 388
 Burckhardt, J. 254, 272, 350,
 362, 418, 522
 Burdach 215
 Burgundio z Pisy 126
 Buridan, Jan 225
 Burke, E. 440, 484–486, 490
 Bury 449
 BuB, F. J. v. 640
 Butler, Joseph 472
 Butzer 358
 Cabet 550
 Caboche 200
 Caccini, Tommaso 375
 Caesalpinus 350, 352
 Caesar, Julius 226, 252, 353
 Caesarius z Arles 49
 Cagliostro 188, 383, 539
 Cajetan 318
 Calderón 65, 300, 345, 346, 441
 Calixt, G. 284, 412
 Calvin viz Kalvín
 Campanella 112, 158, 163, 169,
 237, 244, 250, 254, 258, 259,
 280, 344, 349, 351–356, 358,
 367, 372, 375, 380, 381, 382,
 394, 413, 420, 427, 439, 449,
 460, 498, 530–532, 559
 Camus, A. 523
 Camus, J. P. 383, 409, 492
 Canitz 577
 Cano, Melchor 308, 317, 330, 331
 Capece, Scipione 360
 Capelain 420
 Capeluche 200
 Capella, Martianus 441
 Caracciolo 360
 Cardano, Hieronymus 350, 351,
 372, 375
 Cardo, Carles 341
 Carino 148
 Carlyle 270, 465
 Carnesecchi 360
 Carranza 304, 319, 331
 Carsoni, Lorenzo 384
 Carus 442, 633
 Cary, Lucius 453
 Caselius, Johannes 284
 Cassianus 48, 49, 326
 Cassiodorus 37, 38, 39, 41, 42
 Castellio 362, 376
 Castiglione 312, 370
 Castro, Amerigo 341, 343
 Castruccio Cartracani 254
 Cavalier, Jean 516
 Cavendish, H. 449, 487
 Cavour 385
 Cazalla, Juan 305, 306, 308
 Cazalla, María 308, 309, 318
 Cecco d'Ascoli 282
 Celestin V. 238, 386
 Cellini 352
 Celtis 279
 Cervantes 300, 345, 346
 Cicero 27, 28, 64, 250, 283, 305,
 310, 317, 386, 469, 496
 Cino z Pistoie 191
 Cisneros, Francisco Ximénez de
 297, 304–306, 308, 315, 318,
 319, 323, 326, 329, 331, 336
 Cisneros, Garcia de 267, 329
 Clarenbaldus 129
 Claudian 28
 Claudius z Turína 57, 58, 118,
 136
 Clausewitz 64–66, 516, 585,
 662–665
 Clément 522
 Cloots, Anacharsis 544
 Coccejus 561
 Cola di Rienzo 84, 252
 Coleridge 440, 448
 Colet, J. 215, 241, 267, 309, 442
 Collins 471
 Colonna, Vittoria 357, 360
 Combe, T. 474
 Comenius viz Komenský
 Commandino, F. 257
 Comte, A. 106, 353, 549
 Condillac 21, 490, 491, 507, 517
 Condorcet 353, 462, 485, 494,
 542
 Condren, Charles de 491,
 495–497, 504, 508
 Conink 200
 Conring 552
 Constantino 26, 319
 Contarini 324, 360
 Cook 482
 Coornaert 395
 Corneille, P. 441, 493, 519
 Cornelius, Peter 458
 Cornelius (Pudentus) 45
 Coronel, L. N. 307
 Correggio 442
 Corsoni, Lorenzo 463
 Cortés, Donoso 253, 310, 347,
 490, 549
 Coton 500, 501
 Cotton, Pierre 327
 Couplet, Ph. 501, 502
 Court de Gébelin 540, 541
 Court, Ant. 403, 516, 517
 Cousin, Victor 607
 Covarruvias 415
 Coyer 529, 530
 Cramer, Thomas 444, 587
 Cremoni, Cesare 352
 Creutzer 540
 Crispin, Gilbert 125
 Croce, B. 350, 383, 388
 Cromwell, Oliver 200, 438, 452,
 453, 456–463, 476
 Crusius, Ch. A. 577
 Cudworth, Ralph 463, 464
 Culloch, M. 477
 Cumberland 412
 Curione, Celio Secundo 350,
 362–364
 Curtius, E. R. 64
 Cybò, Catarina 357, 360
 Cyprian 32
 Czepko, D. v. 558
 d'Alembert 462, 491, 503, 523,
 536, 537, 541, 584, 585
 Dalí, S. 346
 Dalton, J. 486
 Damasus 37, 49
 Damiani 91
 Daniel (metropolitá) 293, 294
 Dante 37, 112, 117, 150, 154,
 174, 186, 189, 191, 196, 217,
 221, 232, 235–240, 242, 251,
 253, 255, 257, 297, 302, 310,
 320, 321, 330, 364, 369, 374,
 400, 442, 466, 527, 598, 638

FRIEDRICH HEER
(758)

- Danton 490, 545
Darwin, E. 486, 549
Darwin, Ch. 282, 399, 433, 447,
450, 470, 477, 486, 487
Daun 347
David z Dinantu 147, 172
David, Gerard 315
David, J. L.
Dawson, Ch. 490
Decker, Matthew 475
Defoe, Daniel 480
Demetrius 47
Démostenés 310
Denk 138, 230, 264, 265, 277
Descartes 66, 129, 164177, 179,
194, 197, 241, 256, 271, 328,
338, 349, 350, 353, 364, 372,
380, 395, 410, 416–418,
420–428, 430, 462, 497, 520,
526, 536, 557, 567, 568, 571,
574, 587
Desiderius 47
Desmarets de Saint-Sarlin, Jean
417, 498, 499
Dětmár 83
Deza, Diego de 321
Diaz, Juan 319
Dickens, Ch. 481
Diderot 352, 353, 410, 467, 490,
491, 503, 536–538, 544, 547,
605
Dietrich z Freiberku 185, 203,
205
Dietrich z Niemu 224
Digby 571
Dilthey 672
Dini, Piero 376
Dinis Portugalský 167, 168
Dio Cassius 13
Diodati, Elia 380
Diokletianus 146
Dionýsius Areopagita 32, 59,
203–205, 247
Dionýsius ze Syrakus 269
Dippel 567
Doddridge 481
Dolat 391
Dolcino, Fra 157, 158, 490
d'Ollando, Francisco 356
Döllinger 677
Dominik 127, 143, 144, 209, 326
Donatello 255
Donatus 32
Doni, A. F. 371
Doria, P. Nikolaus 336
Dornitz, J. 552
Dositheus 293
Dostojevskij 292, 365, 441, 450,
565, 623, 627, 654
Douceline 159
Drake 449
Drechsel 275
Du Moulin 414
Dubois, Pierre 174, 176, 187,
420
Duns Scotus, Jan 155, 175, 186,
191–194, 203, 214, 225, 269,
272, 290, 426, 433, 577
Duplessis-Mornay 412, 414
Durand-Serre, Marie 517
Durandus z Huesky 144
Dürer, A. 259, 373
Dury, J. 449
Eberhard z Bamberka 54
Ebner F. 628, 657
Ebreo, L. 125, 330, 411
Eck, M. 277, 287
Eckartshausen 548
Eckhart 22, 48, 59, 63, 80, 121,
125, 165, 174, 181, 187, 199,
201–210, 227, 230, 231, 233,
264, 272, 275, 278, 411, 453,
559, 560, 572, 597, 617, 619
Edelmann, J. Ch. 563, 586–588
Efraim z Bonnu 123
Egidius z Říma 187
Eguia, Diego de 309
Eguia, Miguel de 309
Einhard 56
Ekbert ze Schönau 97, 100,
102–104, 142, 202, 208
Ekkehard z Aury 98
Eleonora (hraběnka z Toulouse)
142
Elias Ir 59, 188
Eliot, G. 481
Eliot, T. S. 442
Elipand (biskup v Toledu) 54
Elpidius 50
Elzevir 372
Engels, Bedřich 64, 365, 439,
479, 601, 635–641, 645, 646,
648, 663
Enriquez, Fadrique 309
Epikúros 238, 245, 437
Erasmus Rotterdamský 14, 22,
28, 32, 63, 65, 73, 135, 154,
208, 215, 226, 228, 241, 243,
267–280, 283, 287, 289, 294,
298, 304–319, 324, 326–332,
336, 340, 341, 345, 362, 364,
391, 392, 401, 405, 406, 411,
425, 430, 436–439, 514, 521,
524, 587
Eriugena, Jan Scotus 23, 60, 86,
88, 105, 147, 203, 247, 248, 598
Essex 453
Estella, Diego de 330
Etelbert 44
Etienne d'Anse 136
Etienne de Cambrai 390
Eugenius Vulgarius 47
Eukleidés 64, 466
Euler 584
Eusebius z Caesareje 24, 25, 32
Eusebius z Vercelli 25
Eustrat z Nikaje 126
Evelyn 449
Everard 439, 459
Evžen (princ savojský) 468
Evžen III. 126
Evžen IV. 243
Faber, Petrus 267
Fabre d'Etaples 241, 268
Fabre d'Olivet 549
Fabre de Pech-Hermer 139
Falconi, Juan 330, 340
Falk, J. D. 608
Faraday 450
Farel, G. 403
Faustus z Lerinsu 48, 364, 505
Felix z Urgelu 54, 58, 118
Fénelon 57, 189, 207, 338, 490,
491, 497, 499, 508, 511–514,
518, 522, 525–527, 540, 545,
550, 564, 566, 619
Fernando de Texeda 341
Ferdinand Svatý 147, 168
Ferdinand I. 307
Ferdinand II. Aragonský (Katolic-
ký) 298, 300, 313, 321
Ferdinand VII. 303
Feuerbach, L. 474, 590, 631,
637, 650
Ficino, Marsilio 20, 247, 248,
253, 254, 350, 367
Fichte, J. G. 209, 405, 450, 482,
491, 541, 549, 551, 552, 554,
557, 559, 566, 587, 594, 597,
598, 618–620, 622, 648, 654
Filangieri 382
Filip Dobrý 315
Filip II. (španělský král) 298,
315, 330–332, 336, 443, 554
Filip II. August (francouzský král)
143, 171, 430, 475
Filip III. (španělský král) 341
Filip IV. (španělský král) 341
Filip IV. Sličný (francouzský král)
146, 177, 186, 187, 430
Filmer 465

REJSTŘÍK
(759)

- Fioravanti, A. 295
Fisher, John 269, 442
Fischer z Erlachu, J. B. 612
Flaccius Illyricus 296
Flachslandová, Karolína 575
Flaminio, Marc Antonio 318, 360
Fleischbein 541
Fogazzaro 678
Foggini, Pietro Francesco 384
Fonseca 284, 308, 311
Fotius 293
Fourier, Ch. 353, 550
Fox, G. 436, 561
Fracastoro 350, 356, 375, 480
Francisco de Enzinas 319
Francisco d'Osuna 308
Frack, Sebastian 103, 228, 264–279, 282, 370, 378, 422, 554
Francke, A. K. 561, 562, 564, 566
Franklin, Benjamin 519, 540
František z Assisi 31, 98, 135, 136, 139, 140, 149–164, 175, 195, 217–221, 238, 241, 261, 262, 265, 279, 286, 295, 326, 334, 335, 370, 397, 421, 528, 543
František Saleský 29, 93, 317, 338, 409, 490–492, 500, 504, 507, 572
František I. (francouzský král) 70, 259, 260, 392, 401
František I. (německý císař) 551
František I. (rakouský císař) 606
Františka ze Chantal 29, 93
Fray Melchor 305, 306
Fredegisius 56
Freud, S. 442, 628, 633, 634
Freytag, G. 563
Fridrich Moudrý 643
Fridrich Vilém I. (pruský král) 562
Fridrich Vilém II. (pruský král) 539
Fridrich I. Barbarossa 65, 92, 102, 104, 107, 127, 146, 168, 221, 254, 383
Fridrich II. (císař) 78, 84, 92, 98, 148, 155, 156, 167, 169, 173, 173, 178, 190, 238–240, 353, 355
Fridrich II. Veliký (pruský král) 51, 84, 190, 206, 347, 355, 519, 522, 537, 539, 556, 579–587, 590, 596, 598, 604
Fridrich III. (císař) 241
Frobisher, sir Martin 474
Frulovisi, Tito Livio 250, 251
Fuchs, Claus 656
Fuller, Th. 453
Gaetano da Thiene 249
Galéno 64, 283
Galeotto Marcio da Narmi 249
Galilei, Galileo 64, 225, 255, 257, 349, 353, 357, 359, 371–381, 385, 401, 417, 423, 427, 448, 462, 466, 467, 495, 571
Gall, Th. 467
Gamba, Marina 374
Ganivet, A. 661
Gansfoort 228, 230, Garbett 435
Garcia Lorca 346
Gassendi 163, 353, 423, 437, 568, 570
Gaston Orleánský 418
Gattinara 307, 316
Gay 520
Gebeno z Eberbachu 106
Geber (Ibn Gabirol) 179
Gellert, Ch. F. 577
Gelli, Giovanni B. 369
Gennadios 247
Genovese 382
Gentile 248, 361, 415
Georg z Trabzonu 247
George, Stefan 631
Gerald z Walesu 173
Gerardino z Borgo San Donino 156, 188
Gerbert z Aurillaku 81
Gerbert z Remeše 81, 83
Gerhard II. (arcibiskup z Lippe) 78
Gerhard z Abbéville 175
Gerhard z Cremony 127
Gerhoh z Reichersbergu, F. 54, 97, 100, 103–105, 134
Gerlach, Stephan 287
Gerle, Dom 543
Gerson, J. 219, 224–227, 330, 340
Gevara 343
Ghirlandajo 244
Giacomo da Pienza 191
Giannone, P. 381
Gibbon, Edward 103, 470, 481, 484
Gide, A. 400, 602, 683
Gichtel, G. 567
Gilbert 134, 375, 448, 449
Gilbert (vévoda) 76
Giorgione 244
Giotto 151, 369, 370
Giovanni da Fiesole 370
Giovanni da Prato 245
Giovanni z Mantovy 190
Giroi, Alonso 331
Godescalc 56, 59
Godwin, W. 477, 551, 553–555, 559, 565, 566, 575, 576, 587, 589, 595, 598–600, 602, 604–609, 617, 629, 654
Goethe, J. W. v. 19, 97, 174, 295, 347, 352, 375, 490, 492, 500, 528, 539, 549
Goetze 579, 624, 634
Gonzaga, Julia 359
Gonzov Genadij 293, 295
Goodman, Chr. 454
Goodwin 453, 484, 485
Gordianus 37
Gorlaeus 570
Görres, J. 540, 573, 677
Goßner 622
Gott, Samuel 457, 460
Gottfried z Fontaine 185, 186
Gottfried z Monmouth 98
Gottfried ze Štrasburku 94, 95, 112, 173, 196, 204, 205, 242, 344, 400, 406, 441, 492, 572
Gottfried z Viterba 98, 211
Goutte, abbé 541
Goya, F. J. 300, 302, 311, 339, 347
Gracián, Baltazar 300, 344
Gracián, Jeronimo 336, 338
Gracián, Thomas 336
Gramsci, V. 388
Granvella 324
Grassi 374
Graswinckel 412, 475
Grazzini, A. F. 369
Greco 346
Greene, J. 504, 638
Gregoire, abbé 328, 541
Gresham, sir Thomas 449
Greulich, J. 561
Gribaldi 363
Grillparzer, Franz 575, 615
Grimaldi 328
Grimm, J. 286
Grimmové (bratři) 477
Gropius 667
Grosseteste, Robert 160, 193, 214, 435
Groote, Geert 228, 229, 411
Grotius, Hugo 229, 317, 380, 409, 412–415, 526

FRIEDRICH HEER
(760)

- Gryphius, Christian 556
Guarino, Veronese 245
Guardini, Romano 653, 676, 677
Guevara 337
Guicciardini 253–255, 381
Gullick 655
Güther z Bamberku 73
Gunzo z Novarry 81
Gustav Adolf (švédský král) 378
Guttenberg 229
Guyon, paní de 513, 525, 541, 564, 566, 623
Hadrianus (císař) 49
Hadrián I. 45
Hadrián VI. 307, 316
Haeckel, E. 631
Hagedorn, Friedrich von 577
Hahn, Ph. M. 626
Hakluyt, Richard 448
Haller, A. von 577
Halley 433
Hamann, J. G. 292, 549, 557, 559, 578, 588–590, 637, 640
Hamerling, R. 276, 627
Hamilton, W. G. 481
Hanserd 457
Hare, John 438
Harley 484
Harnack, A. v. 18, 63, 103, 271, 364, 565, 593, 672
Harrington, James 353, 457, 460, 461, 469
Harsdörfer 564
Hartlib 439, 449, 458
Harvey 461, 470, 483
Hastings 485
Hatzler 264
Haugwitz 540
Hayen, H. 560
Haynenfoe, Julien 500
Heerbrand, J. 552
Hegel, G. F. W. 64, 94, 97, 98, 106, 110, 182, 190, 204, 230, 289, 313, 342, 361, 365, 405, 450, 479, 528, 532, 534, 541, 556–558, 566, 570, 573, 595, 598, 621, 624, 626, 635, 636, 641, 645, 646, 650, 654
Heidegger (teolog) 193, 565
Heidegger, M. 583, 622, 667
Heimerich z Campa 230
Heine, H. 575
Heiric z Auxerre 58, 59
Held, A. 640
Helisachar 90
Hello 512, 678
Helmold 127
Helmont, J. v. 571, 641
Heloise 29, 93, 128
Helvetius 517, 537
Hérakleitos 63
Herberstein 292, 295
Herbert z Cherbury 409, 412, 448
Herbster, Hans 138
Herder, J. G. 282, 292, 295, 296, 371, 382, 453, 467, 492, 534, 553, 558, 559, 566, 575, 588–596
Herdtrich 501
Hereford, Mikuláš 215
Hermann z Dalmácie 127
Hermann z Korutan 129
Hernandezová, Františka 308
Hernando de Talavera 304
Herp, Jindřich (Harphius) 330, 331, 339, 421, 491
Herrera 308
Hervey, lord 521
Hésiodos 14, 42
Heß, M. 532, 636, 637
Hilarius z Poitiers 25, 26, 27
Hildegarda z Bingen 70, 95, 97, 100, 105–107, 110, 134, 142, 163, 202, 205, 208, 224, 229, 230, 338
Hinkmar z Remeše 56, 59, 60
Hippokratés 64
Hippolytos, P. 337
Hita, Arciprest de 632
Hitler, A. 276, 433, 516, 530, 543, 627, 628, 629, 666
Hobbes, Th. 60, 122, 178, 193, 244, 253, 345, 394, 413, 423, 427, 457, 462–466, 534, 568, 569, 571, 586, 640
Hoffmann, Daniel 284
Hoffmann, J. A. 576
Hofmannsthal, H. v. 628, 683
Hohburg, Ph. 561
Holbach 537
Hölderlin 282, 556, 590, 619, 632, 649
Homér 14, 20, 29, 182, 472, 485
Honorius Augustodunensis 57
Honorius II. 172
Honorius III. 149, 153
Hooker, R. 181, 412, 445, 448
Horatius 28, 36, 37, 64, 331, 345
Horkheimer 535
Horningk 552
Hosios z Córdoba 24
Hotomanus 405
Hoyos, López de 345
Hrabanus Maurus 50, 56, 97, 100, 278
Hrotsvitha z Gandersheimu 80, 92
Huber 412
Huberová, Marie 526, 528
Hubert, Jean 405, 524
Hubmaier 277
Hugo z Digne 159
Hugo Etheriusi 126
Hugo van der Goes 315
Hugo Hostiensis 94
Hugo de Noeriis 77
Hugo ze Svatého Viktora 75, 97, 100, 101, 196
Hugo ze Santally 127
Hugo, Victor 171, 492
Humbert ze Silva Candida 26, 58, 87–91, 103, 133, 152, 208
Humboldt 555
Hume, David 120, 225, 282, 380, 433, 460, 461, 471–474, 476, 477, 479, 571
Hus, Jan 78, 84, 158, 198, 199, 215–219, 224, 287
Hutcheson 478
Huxley, Th. H. 450
Huygens 416, 427, 571
Chamberlein, H. S. 631
Chamberlen 458
Chammurapi 353
Charron, Pierre 393, 405, 409, 410
Chartier, Alain 390, 391
Chassebeuf de Volney, C.–F. 494, 539, 546–548
Chastellain 315
Châtelet, markýza de 521
Chaucer 122, 217
Chauvelin, markýz de 523
Cherbury, H. E. 445
Chillingworth 453
Chrisolaras, Manuel 242
Chytraeus 276
Ibañez, Blasco 341
Ibn Abbad 302
Ibn Arábí 297
Ibn Džamáa z Damašku 122
Ibn Ezra, Moses 122, 123
Ibn Mašarra 297
Ibn Nubáta 301
Ibn Pakuda 123
Ibn Sabin 169
Ibn Zuhr 123
Ignác z Antiochie 16, 326
Ignác z Loyoly 30, 45, 65, 288,

REJSTŘÍK (761)

- 298–300, 302, 309, 310, 318,
323–329, 346, 347, 357, 393,
395, 424
- Inocenc III. 84, 94, 126, 133,
135, 143–145, 149, 151, 152,
240, 249, 251, 326, 455
- Inocenc IV. 172
- Inocenc XI. 574
- Intorcetta 501
- Irenaeus 16
- Irenicus 279
- Isabela (královna) 298, 300, 304
- Isabella z Brienne 190
- Isidor Sevilský 49
- Ivan III. 285, 289, 292, 294
- Ivan IV. Hrozný 294, 296, 400, 624
- Izák Casaubon 284
- Izák de la Cruz
- Izák Iselin 541
- Izák ben Melchisedech 123
- Jackson 486
- Jáchym z Fiore 54, 97, 101, 106,
107, 110–112, 120, 150, 155,
156, 158, 159, 175, 192, 230,
232, 306, 321, 361, 532
- Jacob Anatoli 127
- Jakob ben Mahir 127, 367
- Jacobi 579, 580, 589, 593, 594,
605
- Jakub z Benátek 126
- Jakub z Viterba 149, 187
- Jakub I. (anglický král) 125,
353, 439, 450, 451, 454, 557
- Jakub II. 471
- Jan z Avily 337
- Jan z Brescie 127
- Jan z Damašku 152, 290
- Jan z Harlemu 543
- Jan z Jandunu 177, 186, 191, 196
- Jan z Kastelu 205
- Jan od Kříže 298, 302, 311, 315,
318, 331, 338, 564
- Jan z Mirecourtu 225, 411
- Jan z Monte Corvina 158
- Jan z Paříže 187
- Jan z Pian dei Carpini 158
- Jan z Ruperscissy 188
- Jan ze Salisbury 98, 111, 126,
128, 134, 254
- Jan Scotus viz Eriugena
- Jan ze Seville 127
- Jan ze Sterngassenu 206
- Jan ze Středy 215
- Jan z Weselu 230
- Jan Zlatoustý (Johannes Chryso-
stomus) 192, 216, 218, 287,
354, 509, 510
- Jan II. Komnenos 126
- Jan III. 45
- Jan VIII. 46, 76
- Jan XXII. 81, 157, 187, 189, 196,
201, 210, 230
- Jana z Arku 156, 192, 199, 200,
213, 218–226, 238, 241, 244,
253, 254, 261, 262, 265, 275,
276, 279, 286, 335, 336, 357,
390, 391, 409, 422, 433, 455,
490, 543, 545
- Janner 248
- Jansen, Zacharias 416
- Jansenius 384, 417, 423,
427–429, 504, 506
- Jaroslav Moudrý 86
- Jaspers, Karl 427
- Jean de Belles-mains 136
- Jean de Meung 173, 174
- Jean Paul 344, 492, 549, 578
- Jean Quidort 185
- Jehuda Halévi 123
- Jelogin 548
- Jenyn 481
- Jeroným 14, 16, 28, 29, 80, 240,
305, 318, 374, 497, 505
- Jeroným Pražský 158, 215, 216,
218, 245, 287
- Jessey 457
- Jindřich z Albana 134
- Jindřich Aristippos z Catanie
126
- Jindřich Bate 127
- Jindřich z Beauvais 142
- Jindřich z Gentu 185, 186
- Jindřich z Lausanne 135
- Jindřich Navarrský 327, 405
- Jindřich I. (anglický král) 122
- Jindřich II. (anglický král) 170
- Jindřich II. (císař) 81, 146, 582,
583
- Jindřich III. (francouzský král)
87, 407, 789
- Jindřich IV. (francouzský král)
327, 404, 413, 419, 489, 491,
500, 520
- Jindřich IV. (německý král) 87,
91, 92, 104, 116, 210
- Jindřich V. (císař) 104
- Jindřich VII. (anglický král) 434
- Jindřich VII. (císař) 237
- Jindřich VIII. (anglický král)
307, 434–437, 442, 443, 474
- Johannes Argyropulos 294
- Johannes Diaconus 46
- Johnson, Samuel 480, 481
- Johst, H. 631
- Jörg 640
- Joris, David 362
- Josef z Volokolamsku 285, 294
- Josef II. (císař) 65, 428, 431,
606, 614
- Joseph le Clerc du Tremblay
(Otec Joseph) 378, 420–423,
450, 496, 497, 547
- Jouvenal, Jean 390
- Juan de la Cruz viz Jan od Kříže
- Juan de Los Angeles 329, 330
- Julianus Argentarius 40, 240
- Julius II. 252, 273, 356
- Jung, C. G. 190, 633, 634
- Jünger, E. 353, 669, 682, 683
- Jung-Stilling 548, 558, 564, 601,
602, 623
- Jurieu, P. 499, 515, 565
- Justin 17, 18, 22
- Justinián 23, 26, 39, 40, 41, 146
- Juvenalis 28
- Kafka, F. 628, 657
- Kalixt II. 104
- Kalvín, Jan 65, 139, 171, 215,
260, 264, 268, 273, 279, 282,
287, 294, 312, 323, 357,
360–363, 371, 372, 390–397,
399, 401, 402, 404, 405, 408,
413–415, 417–419, 422, 423,
425, 426, 428, 429, 460, 495,
504, 524
- Kant, I. 63, 66, 94, 125, 178,
207, 208, 225, 230, 274, 392,
424, 425, 473, 523, 525, 528,
551, 553, 555, 559, 575–578,
589, 591, 594–599, 607, 612,
615, 618, 642, 666, 677
- Karel Emanuel III. Savojský 385
- Karel Ludvík Falcký 567
- Karel Smělý 314, 315
- Karel Veliký 25, 45, 51–55, 58,
65, 80, 83, 206, 220, 293, 386,
509, 522, 573, 584
- Karel I. (anglický král) 156,
450–453
- Karel I. (rakouský král) 74
- Karel II. (anglický král) 450
- Karel II. Holý 58, 60, 157, 293
- Karel III. (španělský král) 347
- Karel IV. (císař) 215, 462
- Karel V. (císař) 84, 90, 99, 102,
146, 268, 279, 298, 302, 306,
307, 310, 313–316, 318, 319,
323, 324, 328–331, 336, 343,
412, 436
- Karel VI. (anglický král)
- Karel VI. (císař) 218, 613

FRIEDRICH HEER

(762)

- Karel VII. (císař) 390
 Karel VIII. (císař) 250, 260, 391
 Karlstadt 264, 265, 268–270, 275
 Kateřina z La Rochelle 221
 Kateřina Medicejská 404
 Kateřina ze Sieny 254, 539, 541
 Kateřina II. Veliká 51, 519, 623
 Katzenstern 565
 Kegel 285
 Kepler 375, 557
 Kerullarius (patriarcha) 89
 Ketteler 466, 640
 Kierkegaard 21, 193, 218, 241, 481, 566, 589, 632, 633, 645, 649, 669, 670
 Klages 367
 Klára z Montefalka 189, 190
 Klee, P. 667
 Klemens Alexandrijský 14, 20, 22, 120, 326, 354
 Klement I. 91
 Klement II. 91
 Klement IV. 160, 162
 Klement V. 162
 Klement VI. 188, 191, 211, 239
 Klement VII. 307
 Klement VIII. 63, 146, 325
 Klement IX. 430
 Klement XI. 574
 Klettenberg, Susanne von 600
 Klopstock 540, 601
 Knox 279, 454
 Knut Veliký 86
 Kolumbus, F. 307
 Kolumbus, K. 159, 160, 298, 299, 302, 306, 312, 320–322
 Komenský, J. A. 317, 345, 449, 500, 571
 Konfucius 501, 502
 Konrád II. (německý král) 86
 Konradin 156, 170
 Konstantin 23, 24, 25, 29, 37, 44, 46, 54, 117, 142, 240, 291, 353, 355, 369, 386, 509, 573
 Koperník, M. 255, 279, 349, 356, 359, 367, 376, 466, 495, 556
 Kopylov 291
 Kotzebue 608
 Kraus 628, 683
 Kraus, Karl 407
 Krause 347
 Kristina Toskánská 376
 Krüdenarová, baronka 548, 549, 623, 624
 Kuhlmann, Q. 558, 560, 566, 568
 Künkels, F. 317
 Kurbskij, A. 289, 296
 Kurljatěv, Nil 296
 Kusánský, Mikuláš 82, 94, 125, 126, 131, 163, 165, 174, 181, 203, 219, 226–233, 243, 247, 248, 252, 255, 257, 267, 268, 272, 275, 279, 305, 328, 351, 367, 378, 391, 392, 405, 406, 411, 423, 425, 426, 557, 569, 597
 La Marche 315
 La Mettrie 21, 424, 517, 522, 526, 537, 584
 Labadie 458, 561, 565
 Labroussová, Suzette 541, 543
 Labsin 548
 Lacroix, markýza de 543
 Lactantius 244
 Lafayette, Marie de 421
 Lagarde 633
 Lagrange 462
 Laguna, Andres de 344, 406
 Laínez 326
 Lambert 297, 401, 584
 Lambertini 588
 Lamennais, F. de 510, 512, 541, 677
 Lana, F. de 328
 Langbehn, J. 633
 Langermeier 622
 Languet, Hubert 405, 412
 Laplace 129, 393, 424
 Laredo, Bernardino de 329
 Las Casas, B. de 298, 302, 314–316, 319–321, 323
 Lasalle, F. 637, 640
 Latimer, William 215
 Latini, Brunetto 191
 Laud, G. 451, 452, 455
 Laurac, Blanche de 143
 Laurent de Paris 493
 Lavater 538, 539, 548, 605, 606
 Law, William 481, 482, 538, 540
 Lawrence, Th. E. 400, 447, 683
 Le Franc de Pompignan 523
 Le Maitre 505, 506
 Le Moynes 500
 Le Roye 407
 Le Tellier 509
 Leadová, Jane 467, 566
 Leal, Valdes 302
 Lebrixa 268, 305
 Leclerc, Pierre 403, 421, 430
 Lee, Francis 467
 Leeuwenhoek 416
 Lefèvre 72, 392, 401
 Leibniz 14, 63, 66, 70, 82, 94, 163, 165, 179, 181, 188, 225, 231, 332, 356, 417, 422, 423, 425, 468, 509, 523, 524, 534, 539, 567–574, 579, 584, 595, 597, 600, 612, 635
 Leidrad z Lyonu 55
 Leland 471
 Lenin 64, 365, 450, 548, 566, 584, 627, 646, 663, 665
 Leo Toskánec 126
 Leonardo da Vinci 138, 252, 256–260, 357, 358, 370, 373, 379, 440, 442, 531
 Leopardi, Giacomo 386
 Leopold I. (císař) 574
 Lerma, Pedro de 318
 Lessing 98, 103, 110, 116, 407, 506, 575, 576, 578–580
 Leto, Pomponio 250
 Lev z Vercelli 83
 Lev I. Veliký 41, 45, 90, 145, 146
 Lev II. 45
 Lev III. 53
 Lev X. 252, 289, 290, 351, 357, 370
 Lev XIII. 62, 146, 185, 388, 676, 678, 680
 Levi, Carlo 72
 Liberius (papež) 25, 28
 Lichtenberg, G. Ch. 551
 Lilburne, John 457
 Linacre 215
 Lindl 622
 Lipsius, Justus 341
 Liselotte Falcká 500, 517
 List, Fr. 405
 Locke, John 179, 193, 197, 415, 433, 437, 461, 463–468, 471, 478, 520, 565, 568, 571
 Lodoli, Carlo 382
 Loges, madame des 405, 420
 Loos, A. 666
 Lothar 107
 Lope de Vega 345, 346
 López, Gil 308
 López, Juan 318
 Lorenzo degli Angeli 370
 Lorini, Fra Nicolo 376
 Losada 320
 Lucas z Leydenu 315
 Lucifer z Cagliari 25, 26
 Lucius II. 91
 Lucius III. 146
 Lucretius 368, 374
 Ludendorff 627, 662
 Ludvík I. Pobožný (císař) 55, 56, 57, 58, 59, 92, 293

REJSTŘÍK (763)

- Ludvík IV. Bavor (císař) 158, 310
 Ludvík VI. (francouzský král) 98
 Ludvík VII. (francouzský král) 142, 146
 Ludvík IX. (francouzský král) 125, 513
 Ludvík XI. 222, 390
 Ludvík XII. (francouzský král) 252, 273, 360, 391
 Ludvík XIII. (francouzský král) 405, 418
 Ludvík XIV. (francouzský král) 57, 310, 338, 343–345, 353, 403, 417–419, 426, 429, 433, 462, 475, 490, 497–502, 505–516, 519, 521, 567, 574, 584, 585,
 Ludvík XVI. (francouzský král) 156, 489, 503
 Luis de Granada 301, 330
 Luis de León 301, 331, 332
 Lúkiános 28, 49, 374
 Lullus, Raimundus 159, 163–169, 186, 237, 254, 268, 304, 305, 321, 344, 352, 354, 367, 405, 406, 425, 426, 568
 Lupus z Ferrières 58, 59, 86
 Luther 32, 65, 66, 84, 136, 155, 179, 180, 193, 198, 199, 205, 211, 217, 233, 257, 261–267, 269–279, 281–288, 290, 293, 294, 296, 297, 303, 305, 307, 309, 311, 316, 318, 319, 323, 324, 330, 332–335, 339, 356–358, 370, 372, 387, 392, 400, 401, 412, 413, 424, 425, 429, 444, 453, 457, 514, 524, 543, 552, 553, 559, 560, 563, 566, 580, 643, 647, 648, 672–674,
 Luther z Brunšviku 582
 Lydia ze Soluně 80
 Mabillon 384
 Mably 491
 Macpherson 484
 Madariaga 67, 320, 341
 Maecenas 36
 Maffei, Scipione 381
 Magalhães 377
 Mach, E. 66, 164
 Machiavelli 41, 122, 235, 236, 239, 243, 251–255, 311, 313, 381, 484, 584
 Maimonides, Moses 122–125, 169, 174, 179
 Maintenon, markýza de 419, 500, 513
 Maistre, Joseph de 548,
 Maldonado, Juan 311
 Malebranche 120, 495, 497
 Malthus, T. R. 450, 477, 603
 Manasses z Remeše 91
 Mandeville, B. de 244, 354, 399, 473, 475, 476, 481, 596
 Manetti, G. 246, 248, 249, 254, 369
 Manrique, R. 308, 312, 316
 Manzoni, A. 385, 386, 678
 Mapes, Walther 73
 Marat, J. P. 490,
 Marc, F. 668
 Marcel, Gabriel 678
 Marcolini 379
 Marcus Aurelius 207
 Maria Celeste 374
 Marie Antoinetta 77
 Marie Terezie 67, 581, 606
 Marillac 417, 419
 Maritain, R. 678
 Markéta Navarrská 392–394, 406
 Markión 18, 19, 139, 179, 271
 Marlow, Ch. 445
 Marot 392
 Marotia 76
 Marsili, Luigi 252
 Marsilius z Padovy 177, 186, 187, 190–192, 196, 251
 Martialis 49
 Martin de Azpilcueta 304
 Martin Tourský 223
 Martini, C. 284
 Marx, K. 164, 182, 188, 226, 282, 313, 361, 365, 394, 399, 439, 450, 476, 493, 519, 522, 528, 532, 537, 548, 549, 558, 566, 584, 595, 596, 635–637, 641, 642, 644–652, 655, 663
 Masaryk, T. G. 215
 Masen, J. 614
 Massaccio 255
 Matěj z Janova 216
 Mathilde d'Orléans 541
 Matteo da Gubio 191
 Maupertuis 556, 584
 Mauriac, F. 504
 Mauritius 43
 Maurras, Ch. 351, 549, 680
 Maxim Řek (Michael Trivolis) 288–296, 297, 306, 308, 318, 365
 Maximian z Ravenny 40, 41
 Maximilián I. 84
 Mazarin 338, 417
 Mazzini 385, 620
 Mede, John 457
 Medici, Cosimo 246, 254
 Medici, Lorenzo 80, 254, 406
 Medici, Maria de 417, 418, 425
 Mechthilda z Hackebornu 202
 Mechthilda z Magdeburku 199, 202
 Melancthon 56, 63, 262, 263, 267, 268, 270, 273, 275, 277, 283, 284, 287, 296, 310, 316, 319, 324, 552, 553
 Meleto, Francesco 359
 Mendelssohn-Bartholdy, F. 633
 Mendez de Segura, Diego 322
 Mendoza, López de 284, 311
 Menendez Pidal, Ramon 341
 Mercier 550
 Mersenne 162, 256, 353, 416, 422, 423, 425–427, 462, 492
 Meslier, Jean 517, 540
 Mesmer 539, 540
 Mesnard, P. 258
 Metastasio 381
 Metternich, K. L. von 490, 624
 Meung, J. de 176
 Micer Gonzalo de Santa María 305
 Middleton, C. 471, 472
 Midi, Nicolas 225
 Migetius 54,
 Michael Apostolius 294
 Michael Cesena 158, 189, 196
 Michael von Loën 599
 Michael Scotus 127, 168, 169
 Michelangelo 252, 259, 270, 321, 356–358, 367, 370–372, 401, 542
 Micheal Lando 200
 Michelet 382
 Michels, E. 317
 Mikuláš z Amiens 130, 164
 Mikuláš z Autrecourtu 225
 Mikuláš Koperník viz Koperník
 Mikuláš Kusánský viz Kusánský
 Mikuláš z Lübecku 295
 Mikuláš z Oresme 225
 Mikuláš ze Štrasburku 203
 Mikuláš I. 60
 Mikuláš V. 229, 357
 Mill, James 477
 Mill, John Stuart 474, 651
 Milton, John 130, 345, 457, 460–462, 469, 479, 480, 486
 Minas 23
 Minutius, Felix 21
 Miona 309
 Mitterer, A. 679

FRIEDRICH HEER
(764)

- Möhler, A. 677
Moleschott 631
Molesworth, lord 468
Moleyns, Adam de 434
Molière, J. B. 500
Molina, Luis de 320, 324, 325, 328, 500
Molinet 314
Molinos, Miguel de 330, 340, 525, 564, 566
Moltke 662
Montaigne, M. E. de 272, 330, 340, 352, 393, 405, 406, 408–410, 425, 536
Montaigu 526
Montano, Arias 332
Montesquieu, Charles de 231, 272, 282, 394, 484, 490, 502, 506, 517, 523, 540
Montorsoli, Giovanni Agnolo 370
More, Henry 467, 571, 598
More, Thomas 163, 215, 280, 306, 312, 316, 344, 352, 371, 406, 434, 436–439, 442, 446, 453, 480, 487, 521, 532, 554, 569
Morellová, Juliane 494
Morelly, abbé 491, 517, 550
Morin, Simon 495
Moritz, K. Ph. 563, 601, 602, 637
Moritz, Peter 560
Morone, kardinál 267, 318, 324, 330
Mořic Nassavsko-Siegenský 413
Mořic Oranžský 398, 413
Mořic Španělský 147
Möser, J. 282, 578, 596, 602–604
Moser, J. J. 484, 485, 534, 600
Moser, Karl von 600
Moses z Bergama 126
Moses ibn Tibbon 127
Mozart, W. A. 551, 615
Muhammad 116–118, 302, 522
Muhammad al-Riqutí 168
Müller, Adam 541, 607, 609, 620, 623
Mumford, L. 62, 396, 398
Müntzer, Tomáš 265, 276–278
Muratori 381, 384
Murillo 302
Musil 628
Mussato, Albertino 190
Mussolini, Benito 628
Mutian 241, 267
Nadler, J. 540
Napoleon 303, 433, 544, 551, 663, 675
Nathin 198
Naulerus 279
Naumann, Hans 540
Naves 324
Necker 549
Nelson 486
Nesi, Giovanni 252
Neumann, Kaspar 569
Newman, J. H. 658, 677
Newton, Isaac 328, 356, 375, 433, 434, 449, 463, 466, 467, 471, 482, 520, 568, 571, 598, 666
Nicole, Pierre 490, 506, 507
Nietzsche, Friedrich 162, 178, 204, 218, 226, 344, 355, 361, 367, 450, 453, 472, 494, 532, 534, 538, 545, 546, 552, 554, 590, 592, 602, 604, 617, 622, 623, 625–627, 631, 633
Nifo, Agostino 174, 289, 351
Nikeforos Chronos 246
Niketas 108, 139
Nikon 565
Nilus 83
Nivard z Gentu 134
Noailles 507
Noodt 412
Norbert z Xanten 135
Norman, Robert 449
North 475
Nostic, H. v. 640
Notker z Lutychu 82
Novalis 442, 537, 540, 541, 547, 549, 552, 558, 623, 634, 649
Novatianus 37
Novikov 548
Oastler, R. 635
Obrecht, Georg 405, 552
Occhino 318, 357, 360, 362, 365
Ockham, Vilém 156, 158, 175, 186, 187, 189, 194–198, 214, 225, 263, 272, 282, 426, 433
Odilo z Cluny 91
Oekolampad 179, 271
Oettinger 556–558, 626
Oldenbarneveldt 413
Olivi, Petrus Johannis 157, 159, 186, 188, 196, 222, 237, 321, 370
Oncken 437
Ordeix, Pey 318
Ordericus Vitalis 98
Órigenés 14, 20, 22, 23, 25, 32, 53, 64, 139, 141, 179, 248, 268, 278, 471
Orosius 49, 57, 254, 271
Ortega y Gasset, J. 313, 316, 343, 346, 658
Ortiz, Francisco 308
Ortiz, dr. Pedro 318
Osorio 299, 331
Ossa 405, 552
Osuna 329
Oto z Bamberka 108
Oto z Cluny 76
Oto z Freisingu 32, 93, 94, 97–102, 106, 110, 112, 211, 224
Oto I. Veliký (císař) 65, 76, 81, 82, 87, 211
Oto III. (císař) 80, 82–84, 86, 91, 155, 164, 238, 598
Ovidius 37, 64, 374
Ovidio 284
Pacioli, Luca 256, 257
Pafnutij z Borovska 291
Pagano, Mario 382
Palacios, Asin 297, 302
Paleario, Antonio 360, 367
Palestrina 356, 383
Papebroch, Daniel 327
Papini 320, 388
Paracelsus 66, 124, 163, 174, 188, 277, 279–284, 364, 556, 564, 641
Pascal, Blaise 21, 66, 120, 338, 350, 383, 408, 417, 418, 423, 427, 428, 430, 431, 472, 473, 490, 496, 497, 499–501, 504, 506, 507, 520, 521, 527, 536, 540, 545, 557, 569, 587, 633
Paschasius Radbertus 56, 100
Pasquali, Martinez 538
Patritius, Francesco 350, 449
Patrizzi viz Patritius
Paulus Diaconus 90
Pavel (apoštol) 16, 19, 23, 87, 91, 151, 192, 268, 269, 309, 345, 353, 409, 465, 471, 491, 502, 511
Pavel II. 250, 324
Pavel III. 350, 356, 358, 360, 443
Pavel IV. 146, 330, 355, 373
Pavel V. 325
Payne, Thomas 486
Paz, Alvarez de 494
Peacock, Reginald 243, 436
Peckham, John 177, 214
Pedro de Osma 305
Pedro de Quintana 298
Péguy, Ch. 317, 512, 678
Pelagius 31, 32, 47, 48, 429, 435
Pelagius II. 43

REJSTŘÍK
(765)

- Pelisson 515
Penn, W. 434
Penz 138
Perez, Juan 310
Periers 391–393
Perkins 455
Pernety 539, 541
Perrault 477
Perthes 600
Pestalozzi 608
Petahiah z Řezna 123
Peters, Hugh 457
Petersen, J. W. 561
Petersenová, E. 560
Petr z Abana 186, 190, 191, 283, 373
Petr z Ailly 160, 218, 219, 224–226
Petr Aragonský 144
Petr z Blois 125, 126
Petr z Bruys 135, 142
Petr Cúhodný 125, 129
Petr Hispánský 195
Petr Mučedník 148
Petr Valdés 135, 136
Petr Veliký 51, 568, 592
Petrarca 14, 29, 63, 73, 80, 126, 154, 189, 228, 229, 238–242, 250, 253, 255, 257, 305, 362, 425
Petrus z Alcantary 330
Petrus Damiani 88, 134
Petrus de Vinea 224
Petty, sir William 449, 457, 476
Peuerbach 255
Peutinger 279
Pez, Bernhard 614
Pez, Hieronymus 614
Pflug 324
Picasso, P. 341, 346
Piccolomini ze Sieny, Alessandro 368
Piccolomini, Enea Silvio 243, 251
Pico della Mirandola, Giovanni 246–249, 252, 253, 290, 350, 351, 367, 375, 392
Pieter de la Court 412
Pio, Albert 316
Piranesi 498, 664
Pirckheimer, W. 267, 279
Pius II. 250, 252
Pius IV. 146
Pius V. 355, 404
Pius VI. 384, 385, 675
Pius VII. 675
Pius IX. 675, 676, 678
Pius X. 388
Pius XII. 63, 108, 678
Pizzinghe, Jakob 239
Plato z Tivoli 127
Platón 15, 18, 20, 30, 38, 63, 64, 107, 194, 196, 203, 210, 230, 242, 245–248, 331, 354, 367, 368, 372–374, 387, 394, 437, 466, 640
Pleščejev 548
Pléthon, Gemistos 247
Plinius 369
Plótinos 23, 48, 63, 64, 121, 203, 278, 368
Plútarchos 64, 409, 527
Poggio 216, 235, 241, 245
Poincaré, H. 424
Poiret, P. 425, 564, 568, 571
Pole 330, 357, 360
Pollajuolo 258
Polycarpe de la Rivière 492
Pombal 347
Pomponazzi 241, 313, 351
Ponce de León, Basilio 331
Pontano, Giovanni 246, 250
Pope, Alexander 471, 478, 483, 520, 523
Pordage, John 467, 566
Porée 519
Porfyrios 195
Postel, Guillaume 358, 366, 405, 406
Postl, Karl 532
Prato, G. 245
Preston 455
Price, Richard 486
Priestley, Joseph 465, 470, 484, 486
Priscillianus 50
Proklos 63, 64, 184, 204, 210
Prudentius 49, 50, 336
Prynne, William 452
Psichari, Ernest 550, 678
Ptolemaios 64, 374
Pucci, Francesco 366, 367, 458
Pufendorf 556
Pungiluppo, Armando 149
Pym 451, 452, 453
Pýthagorás 20
Quesnay 517
Quesnel, P. 383, 384, 428, 430
Quevedo 341
Quinones 49, 311
Rabaut Saint-Etienne 403, 484, 518
Rabelais 154, 344, 391–393, 405, 406, 408, 419
Raffael 252, 370
Rahner, K. 500, 680
Raimondi, Cosmo 243
Raimund Sabunda viz Sabunda
Raimund I. (arcibiskup v Toledu) 126, 127, 297
Raimund VI. (hrabě v Toulouse) 142, 143, 171
Raimund VII. 144
Rainald z Dasselu 102, 533
Raleigh 439
Rampolla 66
Ramsey 512
Ramus, P. 244, 456
Ranke, L. v. 671
Rastell, John 439
Rather z Verony 81
Ratramnus Maurus 56
Ravillac 522
Raynal 491
Rebmann, Andreas G. F. 601
Recaredo 44
Regiomontanus 255
Reimarus, Hermann Samuel 578, 579
Reitz, J. H. 560
Rembrandt 345, 416
Remigius z Girolami 187
Renan, Ernest 508, 550
Renato, Camillo 362
Restif de la Bretonne 353, 547
Reuchlin 124, 267, 268, 283, 394
Rhodes, Cecil 447, 552
Ribera 302
Ricardo 477
Ricci, Matteo 66, 328, 501
Rienzo, Cola di 236, 238, 239, 255, 274
Richard II. 200, 215
Richardson 455
Richardson, Samuel 470, 483
Richelieu 65, 77, 338, 353, 378, 405, 417–422, 450, 451, 454, 495–498, 500, 504, 530
Rilke, R. M. v. 240, 581, 626–628, 631, 675, 682
Ringseis 633
Robert z Arbrisselu 135
Robert z Chesteru 127, 129
Robert Pobožný 146
Robertson 396
Robespierre 139, 280, 353, 394, 459, 496, 504, 527, 533, 542–546, 548
Robinson 455
Rock z Memmingen 587

FRIEDRICH HEER
(766)

- Rodney (admirál) 460
 Roger, John 458
 Roger z Marstonu 214
 Roger II. 126
 Roh, Mies van der 667
 Romano, Giulio 357
 Romuald 83
 Rosa z Viterba 156
 Roscellin 195
 Rosenberg, Alfred 367, 452, 592, 603
 Rosenstock, E. 65, 317, 394
 Rosmini 351
 Rougemont 501
 Rousseau, J. J. 77, 87, 189, 192, 193, 207, 221, 247, 278, 332, 333, 363, 391, 394, 410, 411, 416, 430, 467, 471, 483, 484, 490–493, 495, 503, 505, 506, 508, 511, 512, 517, 518, 521, 523–533, 536, 540, 542, 543, 545, 549, 550, 564, 575
 Rousset, Gerald 392
 Roustan 530
 Rudloff 582
 Rudolf z Brugg 127
 Ruffino, Fra 219
 Rufinus 22, 29
 Ruge 652
 Ruiz de la Mota, Pedro 307
 Rupert z Deutz 97, 100, 107, 110, 125, 152, 278
 Rutherford 453
 Rutilius Namantianus 28
 Ruysbroeck 226, 229, 230, 231, 330, 339, 411, 421
 Ruzzante 374
 Řehoř z Nazianzu 14, 28
 Řehoř z Nyssy 14
 Řehoř z Tours 79
 Řehoř I. Veliký 24, 37, 38, 39, 40, 41, 43, 46, 47, 52, 53, 105, 145, 146, 216, 295
 Řehoř II. 45
 Řehoř IV. 92
 Řehoř VII. 27, 47, 84, 87–95, 103, 105, 134, 135, 145, 146, 155, 156, 164, 182, 208, 385, 418
 Řehoř IX. 78, 125, 148, 153, 189
 Řehoř XII. 195, 217
 Řehoř XVI. 144, 183, 373, 386, 387, 675
 Sabunda, Raimund 285, 305, 409, 560
 Sacconi Raynier 148
 Sacchi, markýz de 250
 Sade, markýz de 343, 344, 534, 538
 Sagredo 376, 377
 Sailer, J. M. 623
 Saint-Beuve 504
 Saint-Cyran 496, 504
 Saint-Just 504, 533, 542, 545
 Saint-Marthe 506
 Saint-Martin 539, 540, 542, 543, 548
 Saint-Pierre, abbé de 491, 492, 533, 572
 Saint-Simon, H. 353, 515
 Saint-Vincent, Gregoire de 328
 Salcedo, František de 333
 Salimbene 169
 Salio z Padovy 127
 Salle, A. de la 315
 Sallust 64
 Salmerón 324
 Salutati, C. 126, 242, 252–254
 Salvati 376, 377, 380
 Sanchez 393, 405, 410
 Santayana, Georges 342
 Sarpi, Paolo 360, 381, 383
 Sartre, J. P. 523, 656
 Saurin, E. 565
 Savonarola, G. 41, 276, 279, 288, 290, 294, 295, 305, 330, 357, 366, 383
 Savonarola, Michael 41, 243, 249, 252–254, 371
 Say, lord 455
 Scaevola 245
 Scaliger, Josef J. 284
 Scipio 237
 Seckendorff 552
 Sedulius Scotus 59, 60, 70, 105, 610
 Seeberg 270
 Segá 336
 Séguir, Pierre 516
 Seillère, E. 524, 657
 Semler, J. S. 233, 563, 571, 579
 Seneca 47, 49, 64, 107, 179, 181, 305, 321, 337, 340, 341, 409, 425
 Sennert, Daniel 570
 Sepúlveda, Juan Ginés de 298, 313, 314, 316, 319, 320, 323
 Sergius III. 47
 Servan, J. 530
 Servet 361, 362
 Seton-Wattson 655
 Seuse viz Suso
 Sforza, Ludovico 258, 259
 Shaftesbury, A. A. Cooper 468, 475, 478, 494, 599
 Shakespeare, William 122, 401, 439–442, 445, 450
 Sherlock 480
 Scheeben, M. 677
 Scheibler, Chr. 555
 Scheicher 640
 Scheiner, P. 375
 Schelling 174, 450, 549, 556, 557, 597, 598, 605, 621, 623, 626, 619
 Schickhardt, W. 380
 Schiller, Fr. 441, 554, 566, 576, 601, 620, 629
 Schinzel 640
 Schlegel, A. W. 467, 549, 552
 Schlegel, Friedrich 483, 552, 604, 607, 670
 Schlegelová, Dorothea 609
 Schleiermacher 453, 467, 525, 551, 670–673
 Schlözer 601
 Schopenhauer, A. 595, 607, 626
 Schubarth, A. F. D. 601
 Schwartzová, S. 558
 Schwarz, H. 620
 Schwarz, R. 667
 Schweitzer, Albert
 Schweitzerová, Madeleine 539
 Schwenckfeld, Kaspar von 230, 264, 265, 277
 Siculo, Giorgio 361, 362
 Sidney 469
 Siegebert z Gembloux 82
 Sieyès 461, 491, 530
 Siger z Brabantu 73, 172–177, 191, 214, 225, 236, 351, 411, 420
 Siguenza, José de 332
 Silvestr II. 83
 Silvia 37
 Simeon 86
 Simon de Brion 177
 Simon, Jules 640
 Simon, Richard 139, 495, 497
 Sixtus V. 146
 Smith, Adam 474, 477–479, 648
 Smith, John 463
 Smith, Thomas 449
 Sofie (hannoverská kurfiřtka) 567
 Sofie Charlotta (pruská královna) 468, 567, 568
 Sókratés 15, 20, 222, 589
 Solari, P. A. 295
 Sorskij, Nil 285, 294, 296
 Soto, Domingo de 316, 320, 323, 405

REJSTŘÍK (767)

- Soto, Pedro de 324
 Soutom 561
 Sozzini, Fausto 363–366
 Sozzini, Lelio 361–363
 Spener, Ph. J. 561, 562, 566, 571
 Spengler, O. 162, 546
 Speroni, Sperone 371
 Spinoza, B. 22, 122, 125, 178, 194, 330, 345, 411, 416, 567, 636, 640
 Srečkovič 199
 Staccia, Pietro 152
 Staël, paní de 518, 549
 Stählin, W. 674
 Stagelová, Elsbet 210
 Stalin, J. V. 435, 628, 653
 Staupitz 198
 Steding, Chr. 620, 621
 Steffen 640
 Stehr, H. 631
 Stellato, Palingenio 360, 367
 Sterne, Laurence 483
 Sterngassen, Joh. von 579
 Steuchus, Augustinus 350
 Stiefel, Esajas 589
 Stilicho 37
 Storch 275
 Strabo, Walafried 58
 Strafford 453, 454, 462
 Stranitzky 615
 Strauß, D. F. 631, 650, 673
 Straw, Jack 200
 Stübner 275
 Sturm 310
 Sturzo 388
 Suárez 64, 284, 285, 316, 317, 320, 323, 325, 405, 415, 555
 Suger ze St. Denis 98
 Süßmilch 569
 Suso, Jindřich (Heinrich Seuse) 199, 202, 210, 211
 Swedenborg 188, 538, 539, 542, 543, 548, 594, 655
 Swift 480, 520
 Symmachus 27, 45, 190
 Šachmatov 291
 Šimon Mág 31
 Štěpán z Antiochie 76, 126
 Štěpán VI. 76
 Taillen 545
 Talavera 305, 321
 Talleyrand 389, 526
 Tanchelm 76, 135
 Tansillo 367
 Tartaglia, Nicolò 372
 Tasso, T. 374, 450
 Tatianus 18
 Tauler, J. 199, 202, 205, 207–209, 211, 227, 229, 264, 275, 278, 308, 310, 330, 331, 339, 340, 392, 410, 411, 421, 425, 491, 559, 564
 Telesio, Bernardino 244, 352, 449
 Tempiers (pařížský biskup) 174, 176
 Terezie z Avily 29, 48, 63, 65, 298–301, 311, 314, 315, 330–347, 380, 404, 429, 513, 541, 564, 568, 571, 594
 Terezie z Lisieux 334–336, 359, 513
 Tersteegen, G. 567
 Tertullianus 19, 20, 21, 103, 112, 141, 179, 268, 361, 363, 509, 579
 Theodora (císařovna) 76
 Theodorich 37, 39, 40, 41, 43, 46
 Theodosius 27, 28, 37, 49, 509
 Theodulf Orleánský 53, 90
 Theofano (císařovna) 80
 Theofilos 17
 Theofilos (císař) 53
 Théotová, K. 542, 543, 545, 548
 Thierry ze Chartres 129–131, 230
 Thietmar viz Dětmar
 Thomasius, Chr. 552, 556
 Thoulié 519
 Thúkydídés 97
 Thünen 578
 Tindal 471
 Tiraboschi, G. 381
 Toland 468, 469, 471, 567
 Tomáš Akvinský 64, 73, 89, 125, 156, 167, 168, 170–198, 203–205, 229, 230, 236, 242, 248, 253, 254, 266, 269, 272, 276, 283, 290, 313, 320, 322, 323, 353, 366, 392, 425, 426, 445, 468, 491, 577, 595, 598, 635, 640, 679
 Tomáš z Courcelles 225
 Tomáš Kempenský 228, 411, 550
 Tomáš Štútný 216
 Tombes 457
 Tournemine 519
 Tovar, Bernardino 308, 309, 318
 Traianus 49
 Trakl 628
 Treitschke 582
 Treuer, G. 557
 Trivolis, Michael viz Maxim Řek
 Troeltsch 137, 645, 672
 Trollope 481
 Trüsted 620
 Truyol y Serra, Antonio 314
 Tucker, Abraham 478
 Tucker, Josiah 475, 477, 478
 Turgeněv 548
 Turgot 462
 Tychonius 99
 Tyler, Wat 199, 200, 213, 215, 436
 Tyndale 434, 444, 450
 Ubertino z Casale 186, 190, 237
 Unamuno 346
 Urban II. 103, 131
 Urban IV. 156
 Urban VIII. 353, 376, 378, 379, 417
 Urbanus Rhegius 273, 274, 284
 Ure, Andrew 478
 Václav IV. 217, 218
 Vadier 543–546
 Vairass 353
 Valdes, Alonso de 297, 307, 311–318
 Valdes, Fernando de 330
 Valdes, Juan de 297, 311, 318, 331, 360, 357
 Valensin, A. 258
 Valentinian 27
 Valéry, P. 258, 683
 Valla, Lorenzo 241, 243, 244, 437
 Vallière, Jean 401
 Valois, Renée de 360
 Vanderhuit 475
 Vanini 349
 Va-nu-pieds, Jean 454
 Vasari, G. 259, 356, 369–371
 Vasilij III. (velkokníže) 289, 291–293
 Vásquez 284, 405, 415
 Vecchi, Fabio 384, 385
 Vegetius 173
 Vegio, Matteo 246
 Velázquez 300
 Veneto, Pablo 351
 Vergara 307, 308, 310, 318
 Vergerio, Pier Paolo 245
 Vergilius 36, 37, 42, 64, 235, 237, 240, 251, 310, 336, 358, 360, 374
 Vermigli 360
 Verocchio 256, 258
 Versino, Ugolino 253
 Vetterinová, A. 560
 Viau, Theophile de 492
 Vico, G. 66, 110, 158, 244, 381–383, 550

FRIEDRICH HEER
(768)

- Vignola 357
Viklef 78, 158, 198–200, 213,
214, 216, 217, 224, 268, 330,
387, 433–436
Vilém z Blois 126
Vilém z Conches 129, 131
Vilém Dobytel 459
Vilém z Durandu 293
Vilém z Chartres 129
Vilém de la Mare 214
Vilém z Moerbeke 184, 187,
204, 411
Vilém Oranžský 3394, 410, 412,
413
Vilém ze Saint-Amour 175
Vilém ze Shyreswoodu 195
Vilém I. (německý císař) 126,
586, 676
Vilém II. (německý císař) 624,
625, 646
Villalón, Cristobal de 334
Villanovanus viz Arnold
z Villanovy
Villega Pacheco, markýz de 308
Villiers, de 412,
Villon 419
Vincenc de Paula 504
Vincenc z Beauvais 131
Vincenc z Lerinsu 49, 117
Vincent, abbé 491
Virgil (arcibiskup) 59
Virnes 310
Vitoria, Francisco de 316, 320,
322, 323, 415
Vitrier, Jean 268
Vitruvius 52, 64
Vittorino da Feltre 245
Vives, J. L. 244, 247, 279, 297,
315–317
Vojtěch Pražský 83
Volney viz Chassebeuf de Volney
Volockij, Josif 292
Voltaire 31, 63, 99, 102, 231,
240, 254, 271, 282, 312, 410,
411, 463, 471, 481, 490, 493,
495, 496, 501–503, 508, 512,
517–524, 527, 533, 535, 536,
540, 541, 543, 579, 605
Wace 77
Waddáh al-Džaman 118
Waechter 540
Wagner, R. 247, 383, 552, 628,
631
Wagner von Wagenfels, Hans
Jakob 614
Walker 486
Wallace 477
Walter z Chatillonu 73
Walter z Lille 134, 173
Walter z Malvernu 127
Walter de Merton 214
Walter von der Vogelweide 95,
134, 201, 396
Wandalbert z Prümü 58
Warburton, William 472
Warens, paní de 189, 490, 524,
526, 527
Warriston 455
Warwick 455
Watt, James 481, 486
Watteau 471
Waugh, E. 504
Weber, Max 137, 396
Weese, J. de 324
Weigel, V. 103, 264, 571
Weizsäcker, V. von 317
Weckherlin 601
Werner, M. 672
Werner, Zacharias 549
Wesley, J. 470, 472, 481, 482,
483, 525
Wetter, G. A. 681
Wezelin 105
Wheatstone 450
Whichcote 463
Whitefield 482
Whitehead 470, 525
Wibert z Nogentu 125
Wieland 596, 608
Williams, Roger 455, 544
Wilson 456, 481
Wimpheling 279
Winckelmann, J. J. 370, 523,
587, 588
Winkopp, P. A. 601
Winstanley, G. 353, 439, 459,
460, 565
Wireker, Nigellus 134
Wiszowati, B. 364
Witelo 184, 185
Witt, Jean de 412, 568
Wittgenstein 610, 683
Woellner 540
Wolff, Christian 556, 570, 577,
584
Wolfram z Eschenbachu 95,
201, 345, 571
Wollstonecraftová, M. 485
Wright 667
Wroński, Hoené 549, 550
Wullenweber, Jürgen 278
Xaverský, František 298, 327,
339, 347
Xilifin 293
Ydros, Bernardus 136
Young, Edward 483
Yves de Paris 493–495, 540
Zabarella 352, 373
Zachariáš (papež) 59
Zacharie de Lisieux 494
Zasius 267
Zbyněk Zajíc z Hazemburku 217
Zedlitz 583
Zeno, Apostolo 381
Zikmund August Polský 363
Zimmermann, J. I. 576
Zinzendorff 567, 586
Zoé-Sofia 289, 293
Zuñiga, Diego López 307
Zumarraga, Juan de 322
Zurbarán 302
Zwingli, H. 181, 248, 271, 273,
283, 284, 287, 290, 307, 317,
330, 392, 560

Evropské duchovní dějiny

Friedrich Heer

Z německého originálu Europäische Geistesgeschichte,
vydaného nakladatelstvím W. Kohlhammer GmbH, Stuttgart v roce 1965,
přeložil Martin Žemla.

Obálka a grafická úprava Anna Cuhrová
Vydalo nakladatelství Vyšehrad, spol. s r. o.,
roku 2014 jako svou 1266. publikaci
Odpovědný redaktor Břetislav Daněk (†) a Martin Žemla
Vydání druhé, opravené. Stran 768
Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod, a. s.
Doporučená cena 798 Kč

Nakladatelství Vyšehrad, spol. s r. o.,
Praha 3, Víta Nejedlého 15
e-mail: info@ivysehrad.cz
www.ivysehrad.cz

ISBN 978-80-7429-470-9